

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID (BEGROTING)

Datum: 6 november 2019
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.47 uur

Aanwezig: H.E.H. van Niejenhuis (voorzitter, PvdA), GroenLinks: J. Been, M. Wijnja; PvdA: T.J. Bushoff, M. van der Laan; D66: B.N. Benjamins; SP: J.P. Dijk; VVD: E.H. Hessels, I. Jacobs-Setz; ChristenUnie: E. Heemstra; Partij voor de Dieren: T. van Zoelen; CDA: R. Bolle; 100% Groningen: D. Mellies; Stad en Ommeland: L.E.J. van der Laan; Student en Stad: K. Schilder; PVV: A.J.M. van Kesteren

Namens de griffie: S. Wannet (raadsadviseur)

Namens het college: burgemeester K.F. Schuiling, wethouder P.S. de Rook

Afwezig m.k.: B. de Greef (SP)

Insprekers:

Verslag: J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

A.2. Vaststelling agenda

Agendapunten B1 en B2 zullen gecombineerd worden behandeld.

De agenda wordt conform deze wijziging vastgesteld.

A.3. Rondvraag

Er zijn geen woordmeldingen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Gemeente begroting 2020

B.1.a. Programma 10: Veiligheid;

B.1.b. Programma 11: Dienstverlening;

B.1.c. Programma 12: College, Raad en gebiedsgerichtwerken;

B.1.d. Programma 13: Algemene inkomsten en post onvoorzien;

B.1.e. Programma 14: Overhead en ondersteuning organisatie;

B.1.f. Paragraaf 1: Integraal gebiedsgericht werken;

B.1.g. Paragraaf 3: Weerstandsvermogen en risicobeheersing;

B.1.h. Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen;

B.1.i. Paragraaf 5: Financiering;

B.1.j. Paragraaf 6: Verbonden partijen;

B.1.k. Paragraaf 8: Lokale heffingen;

B.1.l. Paragraaf 9: Bedrijfsvoering;

B.1.m. Paragraaf 10: Herindeling +

B.2. Belastingtarieven 2020

B.2.a. Discussienotitie tarieven logiesbelasting

Dhr. Mooiman (inspreker namens ondertekenaars petitie tegen hondenbelasting):

- Biedt de voorzitter de petitie aan, die door meer dan vierduizend hondenbezitters ondertekend is.
- Hekelt dat Groningen 1 miljoen euro ophaalt via de hondenbelasting, dit geld niet besteedt aan

honden maar in de pot algemene middelen stort. Dit is niet eerlijk.

- Leest dat de gemeente als neveneffect ziet dat de belasting een rem kan vormen voor het te lichtvaardig aanschaffen van een hond. Die beslissing is echter niet aan de gemeente.
- Wijst erop dat honden bewezen goed zijn voor de gezondheid, sociale contacten en veiligheid.
- Ziet steeds meer gemeenten de hondenbelasting afschaffen. Die in Groningen is het hoogst.
- Roept op de hondenbelasting vanaf 2020 in de hele gemeente af te schaffen.
- Biedt een doos koekjes aan zodat commissieleden zich stuk kunnen bijten op de hondenbelasting.

Mw. Van Bruggen (inspreker op persoonlijke titel):

- Werd met andere hondenbezitters onaangenaam verrast door het plan hondenbelasting te blijven heffen in de hele gemeente.
- Vindt het buitenproportioneel dat de belasting voor drie chihuahua's hoger is dan de gemiddelde ozb.
- Somt op dat een hond bijdraagt aan gezondheid, sociale contacten en het alarmeren bij onraad.
- Vreest dat dorpsbewoners hetzelfde lot wacht als hondenbezitters in de stad, namelijk om extreem hoge tarieven te moeten betalen waar niets tegenover staat.
- Stelt dat dorpsbewoners vaak bewust kiezen voor groen, rust en ruimte met de mogelijkheid dieren te houden. Zij nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen leefomgeving.
- Vindt het gebrek aan transparantie onfatsoenlijk. Dorpsbewoners hebben niet kunnen anticiperen.
- Zou het betreuren als hierdoor burgerlijke betrokkenheid omslaat in onverschilligheid.
- Attendeert iedereen op het boek 'Mijn hond, mijn redding' van Julie Barton, die haar depressie dankzij haar hond kon overwinnen.

Mw. Driessen (inspreker namens Hondvriendelijk Groningen):

- Wijst erop dat zes partijen tijdens de verkiezingen tegen hondenbelasting waren en nu 27 van de 45 zetels bezetten. Alleen PvdA en ChristenUnie waren voor de hondenbelasting. CDA en Student en Stad pleitten voor een doelbelasting en D66 voor een hondenbelasting in dichtbevolkte gebieden.
- Ging er daarom van uit dat de hondenbelasting afgeschaft zou worden en doet een dringend beroep op alle partijen om hun standpunten tijdens de verkiezingen invulling te geven en een eind te maken aan deze achterhaalde en onrechtvaardige belasting.

Dhr. Van Kesteren (PVV):

- Raadt aan te inventariseren welke partijen in 2018 tegen hondenbelasting waren om daarmee de media op te zoeken en afschaffing af te dwingen.

Mw. Driessen (inspreker namens Hondvriendelijk Groningen):

- Heeft een artikel met deze strekking naar Dagblad van het Noorden gestuurd. Reactie bleef uit.

Mw. Van Dijken (inspreker namens stedenband Groningen-Moermansk):

- Heeft vorige week een brief gestuurd en licht de standpunten nogmaals toe.
- Begrijpt dat er bezuinigd moet worden en dat dit pijn doet, maar betreurt dat bezuinigingen op korte termijn zorgen voor het verlies van het prachtige instrument van de stedenband.
- Noemt het wrang dat de stedenband bij zijn dertigjarig bestaan geconfronteerd wordt met een korting van bijna 30% en ook Gasterra als trouwe ondersteuner van scholieren weg ziet vallen.
- Heeft altijd breder invulling gegeven aan het internationaliseringsbeleid dan puur economisch.
- Wijst erop dat menskracht en continuïteit nodig zijn om het netwerk in stand te houden. Vele vrijwilligers en een deeltijdcoördinator zorgen daarvoor.
- Roept op deze maatregel terug te draaien zodra de omstandigheden dat toelaten.
- Nodigt iedereen van harte uit op 30 november 2019 naar de Der Aa-kerk te komen voor de viering.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is benieuwd naar een inschatting van de economische schade als de stedenband zou verdwijnen.

Mw. Van Dijken (inspreker namens stedenband Groningen-Moermansk):

- Noemt als voorbeeld van de deuren die de stedenband heeft geopend een ondernemer uit Nederland die een windmolenpark bij Moermansk heeft weten te realiseren doordat hij tweemaal meeging op een burgerbezoek.
- Zou het wel spijtig vinden als alleen het economisch belang zou worden meegewogen.

Dhr. Van Kesteren (PVV):

- Vraagt wie uiteindelijk betaald heeft voor het genoemde windmolenpark.

Mw. Van Dijken (inspreker namens stedenband Groningen-Moermansk):

- Antwoordt dat de ondernemer dat zelf betaald heeft.

Dhr. Grakist (inspreker namens stedenband Groningen-San Carlos):

- Sluit aan bij de opmerkingen van de vorige inspreker over het belang van stedenbanden.
- Heeft ook een brief gestuurd en is trots op het verzette werk.
- Betreurt de korting, die directe gevolgen heeft voor de enige medewerker en daarmee voor de continuïteit van de verbinding tussen netwerken hier en daar.
- Begrijpt dat er bezuinigd moet worden, maar roept op zodra er weer meer middelen beschikbaar zijn de maatregel terug te draaien zodat het mooie werk voortgezet kan worden.

Dhr. Dijk (SP):

- Stelt dat de politiek lijdt aan de chronische kwaal van bezuinigingspolitiek, waarbij Groningen er bekaaid vanaf komt.
- Roept op niet te blijven aanmodderen met een lobby via VNG en andere gremia, maar om met wethouders en raadsleden van alle partijen aan te sluiten bij het groeiend verzet van boeren, bouwers, docenten, verzorgers en andere harde werkers.
- Hekelt dat het zogenaamd linkse college van een van de armste gemeenten 8,5 ton bezuinigt op thuiszorg en 3 miljoen euro op WIJ. Hoezo worden de zwakkeren ontzien?
- Somt meer bezuinigingen op die bewoners hard raken en ongelijkheid vergroten: hogere kosten voor gebruik van sportvelden, lager beheer- en onderhoudsniveau en vertraging van wijkvernieuwing.
- Ontwaart bij het college ook de symptomen van het Binnenhof-virus om kapitaal te ontlasten en arbeid te belasten. De ozb is voor bewoners in 2019 10% verhoogd en volgend jaar nog eens 8%, terwijl die voor bedrijven respectievelijk 0% en 1% hoger werd.
- Vraagt of bedrijven als IKEA, Zara en McDonald's meer waard zijn dan bewoners. Waarom worden bedrijven ontzien die profiteerden van de economische groei en de gemeentelijke infrastructuur?
- Roept op het weerstandsvermogen aan te spreken en om grootse plannen als de verbouwing van het stadhuis, een nieuwe poptempel en Dudok aan het water in de koelkast te zetten.
- Herinnert zich dat het weerstandsvermogen ten tijde van de tram 0,4 was. Daar is de gemeente ook overheen gekomen. Verlaging is beter dan het slopen van voorzieningen.
- Stelt verder voor investeringen in de binnenstad in te zetten om minder te bezuinigen op de wijken, om te stoppen met Let's Gro en dat geld te besteden aan de inkomensvoetstuk en om de ozb voor bedrijven om te beginnen met 10% te verhogen en de ozb voor woningen niet te verhogen. Uit die verhoging kan ook de afschaffing van de hondenbelasting worden gedekt.
- Sluit zich aan bij het voorstel van andere partijen om een wethouderspost te schrappen.
- Staat voor cultuur voor iedereen, maar vindt het niet nodig dat grote culturele instellingen geheel worden ontzien terwijl zij ook best de broekriem nog aan kunnen halen.
- Vindt het niet te verkroppen dat er nog extra geld naar cultuur gaat terwijl sportverenigingen vrezen dat hun leden de contributieverhogingen niet op zullen kunnen hoesten.

Dhr. Mellies (100% Groningen):

- Sluit aan bij de goede pleidooien van de insprekers en looft hun prachtige campagne.
- Wijst erop dat inwoners van Haren en Ten Boer de hondenbelasting niet mee hebben kunnen wegen bij de aanschaf van hun hond(en), maar wel 130 euro per hond af moeten gaan dragen. Het landelijk gemiddelde in gemeenten die hondenbelasting heffen bedraagt 40 euro.
- Wijst erop dat hondenbelasting niets oplevert voor hondeneigenaren, alleen de controleurs worden betaald met een kwart van de opbrengsten. Is het niet rechtvaardiger iedere inwoner 3 euro extra te laten bijdragen dan alleen de hondeneigenaren zulke forse bedragen?
- Vindt het meer een hondenboete dan een belasting, omdat het niet in verhouding staat tot waarde.
- Heeft nog nooit iets gezien in de politiek dat zo overduidelijk onrechtvaardig was. De extreem hoge bedragen zijn ook geen prikkels meer te noemen.
- Verzoekt andere partijen mee te denken over dekking om de hondenbelasting te verminderen of uit te stellen voor Haren en Ten Boer of helemaal af te schaffen.
- Begrijpt niet dat het college prikkels in wil bouwen om hondenbezit te ontmoedigen, omdat ze juist een positief effect hebben op geestelijke gezondheid en sociale omgang.
- Vraagt zich af of de 35.000 euro die het heffen in Haren en Ten Boer oplevert het coalitieakkoord nou overeind moet houden. Kan de harmonisatie uitgesteld worden tot 2021 als er 35.000 euro

dekking wordt voorgesteld?

- Wil weten of het college afschaffing in de volgende begroting wil verwerken als daar nu een meerderheid voor is.
- Heeft zelf vijf dekkingen bedacht en nodigt andere partijen uit mee te denken over oplossingen.

Dhr. Benjamins (D66):

- Vindt dat de tekorten soms inderdaad te herleiden zijn tot inkomsten van de rijksoverheid, waarbij misschien meer de barricades opgezocht moeten worden, maar dat ze soms ook ontstaan zijn door eigen keuzes. Zo had het weerstandsvermogen al veel eerder een prioriteit moeten zijn.
- Looft dat het college na honderdvijftig zoekrichtingen en veel wikken en wegen gekomen is tot een gewogen pakket maatregelen dat het coalitieakkoord zoveel mogelijk in stand houdt, de sociale infrastructuur zekert en voldoet aan het principe van persoonlijke kwaliteit van leven.
- Wijst de SP erop dat verhoging van ozb voor bedrijven ook zorg- en onderwijsinstellingen plots met veel hogere lasten zal confronteren. De ozb voor woningen is meer een vermogensbelasting.
- Is blij dat het college niet gaat voor onomkeerbare besluiten zoals het sluiten van zwembaden of bibliotheken, waar andere gemeenten dat wel doen.
- Betreurt wel de teruggeschroefde ambities van wijkenergieplannen, de ozb-verhoging en de bezuinigingen op sport.
- Is bezorgd dat iets te vaak nog sprake is van actief grondbeleid, waar in deze begroting juist de wrange vruchten van geplukt worden. Ook de verdere verhoging van vreemd vermogen bij Meerstad is ongelukkig.
- Ziet spanning tussen het bezuinigen op handhaving terwijl daar juist steeds meer een beroep op wordt gedaan in beleidsplannen, mede omdat de druk op politie landelijk toeneemt.
- Beamt dat D66 voor hondenbelasting in dichtbevolkte gebieden is, alleen mag er met de harmonisatie geen onderscheid gemaakt worden.
- Wil meedenken over oplossingen, maar acht die voor deze begroting niet realistisch.
- Heeft bij logiesbelasting de voorkeur voor het nader onderzoeken van de uitvoeringskosten.

Mw. Hessels (VVD):

- Valt het vooral op dat de lasten voor inwoners omhoog gaan en is tegen de verhogingen van ozb, logiesbelasting en het heffen van hondenbelasting.
- Komt in de raadsvergadering met voorstellen inclusief dekking.
- Stelt dat de gemeente op te grote voet leeft door meer uit te geven dan er binnenkomt. Dit vraagt om het bijstellen van ambities, zoals het stoppen met de basisbaan en Let's Gro.
- Vindt het 'realistischer boekhouden' eerder creatief boekhouden. Was eerder niet sprake van realistisch boekhouden?
- Vindt de nettoschuldquote met 163% erg hoog. Hoe haalt het college deze uit de gevarenzone?
- Heeft voorgesteld een private partij te zoeken om de nieuwe Oosterpoort mede te financieren.
- Wil bezoekers van de gemeente verwelkomen en niet straffen met een fors hogere logiesbelasting. Ook mensen met een kleinere portemonnee moeten een weekendje weg kunnen.
- Is niet zo positief over de tariefdifferentiatie en vindt differentiatie met een duurzaamheidslabel symboolpolitiek.

Mw. Jacobs (VVD):

- Onderschrijft de doelstellingen van het veiligheidsbeleid: veiligheidsgevoel, zo min mogelijk geweld, veilig en verantwoord op kunnen groeien en effectieve bestrijding van criminaliteit.
- Vraagt of het college verwacht in 2020 kosten te maken voor het experiment met de gesloten coffeeshopketen die niet vergoed zullen worden door het Rijk. Dit is een risico.
- Is blij te lezen dat buurtpreventieteams en Whatsapp-preventiegroepen worden gestimuleerd, maar waarom is recent dan gezegd dat er geen groene bordjes beschikbaar worden gesteld?
- Is trots op de brandweer en verzoekt te reageren op de zorgen over verzekering. Ontstaan hierdoor zorgelijke situaties en zijn er financiële consequenties te verwachten voor de gemeente?

Dhr. Van der Laan (Stadspartij):

- Is zeer teleurgesteld in de begroting, die de bezuinigingsopdracht vrijwel volledig vertaalt in lastenverzwaringen voor de inwoners.
- Vindt de tweede ozb-verhoging in een jaar weinig goeds beloven voor de toekomst of voor een

gezond, groen en gelukkig Groningen.

- Noemt de kwetsbare financiële situatie zeer ernstig en wijst op de nettoschuldquote, de solvabiliteitsratio's en het nadeel op de reserves in het beschikbare weerstandsvermogen.
- Ziet geen wezenlijke keuzes, maar een kaasschaafmethode.
- Voorziet dat de begroting 2021 wederom ozb-verhoging zal bevatten. De coalitie draait op hoop en gokt op meevallers, terwijl de financiële positie steeds kwetsbaarder wordt.
- Denkt niet dat een lobby via IPO of VNG de strijd zal beslechten, waar anderen met tractoren en stakingen te werk gaan.
- Vraagt welke lijstjes coalitiepartijen hebben om Den Haag te beïnvloeden en hoe het college het wel denkt te redden tekorten gecompenseerd te krijgen, wanneer een lobby daar niet in slaagt.
- Vreest een scenario waar in Groningen alleen ruimte is voor de rijken en de armen, met daartussen de studenten. Steeds meer gezinnen met modale inkomens vertrekken uit de stad. Huizenprijzen spelen natuurlijk een rol, maar het college versterkt dit effect met de ozb-verhogingen.
- Ziet dit beeld bevestigd in de vijfduizend aangekondigde banen, die allemaal voor hogeropgeleiden zijn. Groningen dreigt een tweede Amsterdam te worden.
- Constateert dat deze begroting niet het warme welkom is dat Haren en Ten Boer voorgespiegeld is.
- Heeft de indruk dat de parkeer- en hondenbelastingen van oorspronkelijke doelbelastingen zijn verworpen tot melkkoebelastingen. Klopt dat beeld?
- Begrijpt niet hoe 250.000 euro uit de grondexploitatie Grote Markt Oostzijde twee keer uitgegeven kan worden, namelijk aan huisvesting Vrijdag en aan exploitatietekorten Forum.
- Vraagt waarom er geen kosten opgenomen zijn voor het wietexperiment.

Dhr. Van Kesteren (PVV):

- Vindt de begroting zorgwekkend en artikel 12 niet ondenkbaar.
- Ziet dat er onbeperkt geld gaat naar klimaatambities terwijl sociaal-maatschappelijke voorzieningen worden uitgekleeft en lasten worden verhoogd onder het mom van hervormen en efficiënt begroten. Wat bedoelt het college daar precies mee?
- Wijst erop dat alles uiteindelijk doorberekend zal worden aan inwoners, of het nu gaat om hogere lasten voor sportverenigingen of bedrijven.
- Vraagt uitleg over het 'anders kijken naar opgaven' dat intern 2,5 miljoen euro op moet leveren.
- Leest dat te voorzichtig begroot is in het verleden. Gaat het college nu dan rooskleurig begroten en zich alvast rijk rekenen met verwacht geld uit Den Haag?
- Vreest dat de bezuinigingen negatief uitpakken voor de kwaliteit van leven, de woon- en leefomgeving en de koopkracht van inwoners. Armoede en verpaupering liggen op de loer. Waarom kunnen inwoners dan toch rustig gaan slapen?
- Verwacht dat er geen middenklasse meer overblijft en dat bedrijven failliet gaan als het college zo doorgaat.
- Ziet als oplossing om de miljoenen kostende linkse klimaathobby's op een zacht pitje te zetten en te beperken tot adviezen over energiebesparingen, die mensen geld opleveren. De miljoenen kunnen beter besteed worden aan armoedebestrijding, zorg en jeugdzorg, zodat de gemeente niet bedelend naar Den Haag hoeft. Het vergt alleen wel politieke keuzes.
- Wil met het geld dat het schrappen van klimaatambities oplevert ook meer camera's ophangen om de stad veiliger te maken. De afgelopen periode zijn er steekpartijen geweest en moorden gepleegd.
- Herhaalt het voorstel om het nieuwe ICT-systeem bij het NBK in afstemming met medewerkers te ontwikkelen. Doet het college wel wat met dergelijke suggesties van de oppositie?

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Betreurt dat het coalitieakkoord door de hoog oplopende tekorten opengebroken moet worden en vooral dat duurzaamheidsambities getemporiseerd worden.
- Is verder over het algemeen tevreden over de gemaakte keuzes, al zullen er wel klappen vallen.
- Noemt het zorgelijk of er voor 2021 en verder genoeg middelen zullen komen.
- Is erg tevreden met de collegebrief over logiesbelasting.
- Roept op te kijken of de kostendekkendheid van leges op evenementen niet verhoogd kan worden door met name naar grotere evenementen te kijken.
- Dankt de sprekers over hondenbelasting, waar al lang een discussie over loopt en waar een

meerderheid in principe voor afschaffing is. Dat is wel lastig nu er weinig geld is.

- Heeft een initiatiefvoorstel op de plank liggen om er een doelbelasting van te maken. Op die manier kunnen kennels en fokhonden hoger belast worden en asielhonden vrijgesteld.
- Zou voor dekking kijken naar ozb en toeristenbelasting.
- Dankt voor het koppelen van dieren mishandeling aan huiselijk geweld vanwege de samenhang.
- Roept op meer voorlichting te geven aan inwoners en wijkagenten over de procedure bij incidenten met agressieve honden.
- Ziet dat drugs prioriteit krijgen, maar dat legale zeer verslavende pijnstillers onder de radar blijven. Het afkicken van een middel als oxycodon is een verschrikkelijk en langdurig proces.
- Vraagt of het college hier aandacht voor heeft en pleit voor monitoring.
- Hooft van de brandweer dat er veel voorlichtingsmateriaal over stalbranden beschikbaar is, dat te weinig gebruikt wordt. Is er een pilot mogelijk om hier meer op in te zetten?

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Is blij met de forse investeringen in een veilige woonomgeving en het tegengaan van woonoverlast, waarbij het escalatiemodel wordt toegepast.
- Vraagt hoe de gemeente anticipeert op de Wvggz in relatie tot verwarde personen en de onderzoeksplicht. Overweegt het college het escalatiemodel ook hier toe te passen?
- Is benieuwd of de burgemeester contact heeft met jeugdzorginstellingen over bedreigingen van personeel. Een onveilige werkomgeving gaat ook ten koste van de zorg.

Dhr. Bushoff (PvdA):

- Vindt het goed dat de versterkingsoperatie publiek wordt en dat er een aardbevingscoach en opbouwwerk worden ingezet, want het proces blijft stroperig en ellendig voor inwoners.
- Noemt de bezuinigingsopgave van 140 miljoen euro in vier jaar een molensteen die het Rijk de gemeente heeft omgehangen. Het oplossen van de tekorten is haast niet verantwoord, maar moet wel.
- Vindt het legitiem en noodzakelijk dat het college ervoor kiest tekorten niet geheel op te lossen, maar deels weg te werken door uit te gaan van toekomstige compensaties, creatief om te gaan met volumegroei in de zorg, het inzetten van het rekeningresultaat en strakker te begroten.
- Gaat graag met de SP mee naar Den Haag en demonstreert wel vaker, zoals voor onderwijs en zorg.
- Roept partijen op mee te gaan en partijlijnen te gebruiken om meer geld naar Groningen te krijgen.
- Juicht toe dat er in de begroting ondanks de bezuinigingen toch geïnvesteerd blijft worden in de noden van de samenleving, zij het in mindere mate en minder snel. Ook ontziet de begroting inwoners die het het zwaarst hebben.
- Vindt dat financiën dienend moeten zijn aan de inhoudelijke agenda en wil pragmatisch omgaan met het weerstandsvermogen. Toch is het gelet op de grote risico's die deze begroting neemt en de lage stand van harde reserves acceptabel het weerstandsvermogen op het huidige niveau te houden.
- Gelooft niet dat er alternatieven zijn zonder pijnlijke maatregelen. Deze begroting is niet ideaal, maar maakt er het beste van.
- Zal eventuele amendementen op hun merites beoordelen op de vraag of ze tegemoetkomen aan noden in de samenleving zonder dat het ten koste gaat van belangrijker noden.
- Ziet dat gekozen is voor een systematiek te kijken naar waardeinstijgingen van onroerende zaken, die bij woningen 8% is en bij bedrijven 1%. PvdA kan zich voorstellen meer van bedrijven te vragen, maar uiteindelijk is hiervoor gekozen in de coalitie.

Dhr. Schilder (Student en Stad):

- Vindt dat de hondenbelasting een doelbelasting moet zijn zonder onnodig hoge tarieven.
- Verzoekt de wethouder het Rijk te vragen het Gemeentefonds te verhogen. Het Rijk moet over de brug komen, vooral na de decentralisaties.
- Vraagt waarom de ozb voor bedrijven niet is verhoogd en die voor particulieren wel.
- Lijkt het riskant te bezuinigen op brandveiligheidscontroles van kamerverhuurpanden. Is voorlichting nog wel gegarandeerd? Deze kan het best via sociale media plaatsvinden.
- Is blij dat de gemeente aanstuurt op goede en zo digitaal mogelijke dienstverlening.
- Wil weten of de incidentele extra middelen van 367.000 euro voor het NBK echt incidenteel zijn of dat sprake is van een bodemloze put. Zijn de problemen in 2021 ook echt zoveel mogelijk opgelost?
- Begrijpt dat het college kiest voor lenig en flexibel begroten. Is er een lijst van posten die komend

jaar niet al hun middelen zullen benutten? Hier is 5 miljoen euro voor ingeboekt.

Dhr. Heemstra (ChristenUnie):

- Wil op deze dankdag voor gewas en arbeid ook stilstaan bij positieve punten. Groningen is een prachtige, groeiende en bruisende gemeente en Nederland heeft een van de beste sociale structuren ter wereld. Bewoners voelen zich voor het merendeel veilig.
- Is dankbaar dat ingezet blijft worden op de verbinding tussen zorg en veiligheid.
- Steunt het experiment gesloten coffeeshopketen, maar gaat ervan uit dat het Rijk kosten vergoed.
- Is blij met de intensivering van de aanpak van de toenemende overlast problematische jeugdgroepen.
- Blijft zorg houden over schadeherstel en versterking, die prioriteit moeten blijven krijgen boven investeringen vanuit het NPG.
- Is dankbaar dat de begroting sluitend is, de meest kwetsbare inwoners ontziet, niet leidt tot het sluiten van voorzieningen en de ambities uit het coalitieakkoord grotendeels overeind houdt.
- Maakt zich grote zorgen over de forse tekorten in het sociaal domein, de nieuwe cao en de onderbesteding door het Rijk.
- Vindt de ozb-stijging van 8% (door waardestijging bij gelijkblijvende tarieven) heel vervelend, maar noodzakelijk. De rek is er nu wel uit en de bal ligt bij het Rijk om tekorten aan te vullen, anders dreigen de volgende keer nog ingrijpendere bezuinigingen.
- Is naast de gemeentelijke lobby zelf in gesprek met landelijke vertegenwoordigers van de partij.
- Staat achter het voornemen de reserves zoveel mogelijk te versterken, maar vindt dat enigszins in strijd met de op zich begrijpelijke keuze om minder voorzichtig te begroten. Is het gezien de grote risico's niet verstandiger om juist voorzichtig te begroten? Welke risico's heeft deze keuze?
- Bespreekt de logiesbelasting en de differentiatie graag bij de nota over overnachtingen.

Dhr. Been (GroenLinks):

- Vindt het schrijnend dat problemen minder snel of niet opgelost kunnen worden omdat er dan wachtlijsten in de jeugdzorg zouden ontstaan.
- Ziet dat het laaghangend fruit van bezuinigingen al lang is geplukt, omdat er sinds 2010 al telkens fors bezuinigd is.
- Ziet dat de bezuinigingen de gemeente hard raken, hoewel de meest kwetsbare inwoners ontzien worden. Het lijkt alsof het Rijk niet inziet dat zijn inwoners ook in gemeenten wonen.
- Is positief over de sluitende begroting, het evenwichtige bezuinigingspakket, de licht verbeterde risicoparagrafen, de AER boven de 20 miljoen euro en verbeteringen in nettoschuldquote en weerstandsvermogen. Dat is nodig gezien de hervormingen en de herijking van het Gemeentefonds.
- Vraagt waarom de ozb-verhoging niet doorberekend is in de onbenutte belastingcapaciteit in het weerstandsvermogen.
- Ziet dat het veel geld kost dat de harmonisatie nog niet op alle belastingen doorgevoerd is.
- Leest dat precario meer opbrengt door volumegroei. Waarom is niet alsnog voor tariefverhoging gekozen?
- Vindt de verhoging van ozb evenwichtig doordat het aansluit bij de stijging in waarde: 1% bij niet-woningen en 8% bij woningen. Groningen scoort overigens hoog in lasten voor bedrijven in de COELO-lijst.
- Kan geen beloften doen dat de ozb niet verder zal stijgen, omdat dit sterk afhangt van de financiële situatie op dat moment. Stel dat de lobby en acties geen effect sorteren bij het Rijk en dat de herijking van het Gemeentefonds inderdaad slecht uitpakt, dan zijn de tekorten mogelijk veel groter.
- Gaat graag mee met de SP naar Den Haag zolang er geen SP-jasjes verplicht gesteld worden.
- Betreurt dat het gebruikersdeel voor grootaانvoerders uit Haren niet meegenomen wordt in de harmonisatie van de rioolheffing. Dit kost geld en een prikkel minder water te verbruiken. Kan dit niet voor 2021 onderzocht worden?
- Ziet ook graag dat verduurzaming een rol speelt in de harmonisatie van de legesverordening.
- Is blij dat een percentage op de overnachtingsprijs als logische en niet onaantrekkelijke optie voor de logiesbelasting wordt genoemd. Overnachtingen in het lage segment hebben te lijden onder het eenheidstarief en Groningen moet ook bezocht kunnen worden door mensen met een smalle beurs.
- Is ook blij met de duurzaamheidsoptie en stelt voor deze nader te onderzoeken.
- Noemt als voorbeeld van een pijnlijke bezuiniging op duurzaamheid de wijkenergieplannen. De

bezuiniging is hoger dan die op sport.

Dhr. Bolle (CDA):

- Hoort graag hoe de burgemeester de toenemende druk op handhaving op gaat vangen nu de extra investering verlaagd is. Hopelijk gaat het niet ten koste van inzet op bijvoorbeeld mensenhandel.
- Leest niets over lachgasgebruik en kondigt alvast aan voor een verbod in de horeca te zijn.
- Complimenteert het college met het opstellen van de begroting in deze lastige financiële tijden.
- Constateert dat wel degelijk aan voorzieningen en onderhoud gemorreld wordt.
- Vindt dat het college zich door flexibel te begroten eigenlijk schuldig maakt aan wat het Rijk verweten wordt: lucht in de begroting en onderbesteding.
- Wil weten hoe de wethouder de lucht in de begroting de komende jaren weg wil werken, want het kan niet de bedoeling zijn structureel alvast 5 miljoen euro toekomstig rekeningresultaat in te zetten.
- Wijst erop dat de AER weliswaar boven de 20 miljoen euro komt zoals beoogd, maar dat de reserve Grondzaken hierdoor wel negatief uitvalt.
- Ziet dat de exploitatieruimte tenminste positief is, maar dat het aandeel van reserves in het weerstandsvermogen laag is. Verder is de schuldquote hoog en de solvabiliteit laag.
- Roept op een deel van de 4 miljoen euro uit de septembercirculaire toch mee te nemen, bijvoorbeeld 1 miljoen euro. Zo kan het college alsnog de sportbezuinigingen terugdraaien, de hondenbelastingen afschaffen of andere pijnlijke keuzes niet maken of verzachten.
- Verwacht niet dat de trainingsveldkorting opnieuw ingevoerd zal worden als er later een meevaller is en ziet liever dat deze niet geschrapt wordt.
- Vindt het een hele duidelijke keuze van de coalitie om de ambities in haar akkoord overeind te houden en de rekening bij de inwoners neer te leggen.
- Neemt een voorbeeldgezin met een koophuis en voetballende kinderen in Vinkhuizen, die meer zullen gaan betalen aan ozb, contributie en mogelijk parkeren, terwijl ze er minder voor terugkrijgen qua onderhoud van openbare ruimte en riolering (ook vanwege wateroverlast).

Schorsing 21.56 – 22.07 uur.

Burgemeester Schuiling:

- Is dankbaar voor de positieve insteek van de stedenbanden en het begrip voor de bezuinigingen. Er is veel zoekwerk verricht om bezuinigingen te vinden en daar zijn de stedenbanden bij betrokken. Het belang van stedenbanden wordt alom erkend en wellicht zijn er zelfs meer nodig.
- Antwoordt dat er in 2020 nadere prioriteiten gesteld moeten worden om de bezuiniging op handhaving op te vangen. Ook wordt gezocht naar oplossingen als meer bijdragen aan handhaving door organisatoren van grote commerciële evenementen.
- Volgt de ontwikkelingen rond lachgas in Arnhem en kijkt wat juridisch haalbaar is.
- Geeft aan dat de insteek van het wietexperiment is dat het Rijk de kosten vergoed. De uiteindelijke (financiële) opzet van het experiment zal ongetwijfeld nog in debat aan de orde komen.
- Heeft schriftelijk al gereageerd op de vraag over buurtpreventieapps.
- Antwoordt dat de veiligheidsregio verzekerd is en een voorziening heeft voor werkgerelateerd letsel bij brandweerlieden. Er moet een relatie zijn met de werkzaamheden.
- Neemt de suggestie mee om de procedure bij hondenbeten onder de aandacht te brengen bij wijkagenten en inwoners.
- Heeft geen beeld van de problematiek in Groningen rond legale drugs. Dit is geen gemeentelijke taak en valt meer onder huisartsen en GGD.
- Zegt toe vanuit de veiligheidsregio boeren die daarvoor in aanmerking komen met voorlichting te wijzen op brandpreventiemaatregelen die zij in stallen kunnen treffen.
- Krijgt geen signalen over agressie in jeugdzorg en hanteert als uitgangspunt dat altijd aangifte gedaan moet worden van agressie jegens hulpverleners en ambtenaren in functie.
- Antwoordt dat het redelijk gesteld is met brandveiligheid in studentenhuisen en zet de middelen liever in voor andere controles. Meest voorkomende problemen zijn bierkratten of fietsen die in vluchtwegen staan gestald, daartegen is voorlichting een beter middel dan controles.

Wethouder De Rook:

- Benadrukt dat de kaders voor de gemeente in zeven maanden tijd zijn gewijzigd van een sluitende begroting naar een meerjarig tekort van jaarlijks 40 miljoen euro op een beïnvloedbaar budget van 150-250 miljoen euro. Elke grondslag daarop te anticiperen is onder de voeten van lokale politici weggeslagen en daarom is dit afgewogen maar pijnlijke bezuinigingspakket nodig.
- Is geen voorstander van veel van de maatregelen, maar vindt ze gegeven de situatie acceptabel.
- Noemt het de definitie van lokale politiek dat maatregelen inwoners raken, in positieve zin als het goed gaat en in negatieve zin bij taakstellingen.
- Legt uit dat de ozb geen vast tarief kent, maar een vaste opbrengst. Stijgen de waarden van onroerende zaken, dan daalt het tarief en andersom.
- Heeft de inhoudelijke redenering gevolgd om de opbrengsten te verhogen door in dit geval de waardestijgingen wel te volgen, bij woningen 8% en bij niet-woningen 1%.
- Voegt toe dat het in totaal om 5,5% aan lastenstijgingen gaat.
- Reageert richting SP dat de 8% en 1% stijgingen betreffen. De daadwerkelijke tarieven liggen bij niet-woningen veel hoger, namelijk 0,52% voor de eigenaar en 0,42% voor de gebruiker terwijl het tarief voor woningen 0,18% bedraagt. Het is niet zo dat er minder gevraagd wordt van bedrijven.
- Is als gemeente voor meer dan 80% van de inkomsten afhankelijk van het Rijk. In plaats van jeugdzorgbudgetten te verhogen koos het Rijk voor 4,4 miljard euro lastenverlagingen, waardoor de koopkracht van een gezin 600 euro toeneemt. De ozb-verhoging kan als contramal worden gezien.
- Heeft er geen belang bij dat er ieder jaar minimaal 20 miljoen euro overblijft als rekeningresultaat. Beter begroten beoogt juist te zorgen voor meer transparantie en sturing, zodat de ruimte bij de rekening naar de begroting verplaatst.
- Weet nu niet om welke posten het gaat bij de ingeboekte 5 miljoen euro, anders waren die meteen aangepast in de begroting. Het is juist de bedoeling daar achter te komen. Het eerste jaar wordt dit uit het rekeningresultaat gehaald. Intern worden maatregelen genomen om strakker te sturen.
- Erkent dat de financiële kengetallen niet gunstig zijn. De afgelopen jaren wordt stapsgewijs aan verbeteringen gewerkt.
- Ziet het weerstandsvermogen niet als doel op zich, maar als middel om tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat er meteen concrete bezuinigingen of lastenverzwaringen doorgevoerd moeten worden. Het weerstandsvermogen is ook nodig vanwege de risicovolle maatregelen in deze begroting, zoals de net aangehaalde post van 5 miljoen euro.
- Gelooft, verwacht en zal er alles aan doen om dit het financiële beeld te laten zijn voor deze collegeperiode, zodat er niet opnieuw gekeken zou hoeven te worden naar bezuinigingen of lastenverzwaringen. Inwoners hebben behoefte aan rust om samen te bouwen aan ontwikkelingen.
- Merkt daarbij op dat het college helaas niet alles kan beïnvloeden.
- Geeft aan dat de AER dankzij de motie van het CDA boven de 20 miljoen euro is gebracht en erkent dat de reserve Grondzaken negatief is. Het college bereidt een voorstel voor om reserves te integreren en integraler aan te sturen in de kadernota Weerstandsvermogen.
- Vindt dat de insprekers een sterk argument hebben dat er wel wat af te dingen valt op de systematiek van hondenbelasting, die hoger is dan de kosten voor hondenvoorzieningen.
- Vindt het wel eerlijk om de kosten voor hondenvoorzieningen op hondenbezitters af te wentelen.
- Is het vanwege de financiële situatie niet gelukt om de hondenbelasting aan te passen, omdat het met veel pijn en moeite gelukt is voor 35 miljoen euro aan besparingen te dekken.
- Heeft gekeken of differentiatie mogelijk was voor de dorpen. Helaas is dat bij de harmonisatie niet toegestaan, behalve voor gebieden buiten de bebouwde kom, die dan ook zijn vrijgesteld.
- Heeft de extra inkomsten uit de hondenbelasting niet doorgevoerd om de begroting rond te krijgen. Indexering is de gebruikelijke werkwijze bij tarieven.
- Hoort fracties zeggen dat Groningen er alleen nog maar voor de rijken is of zal zijn en werpt tegen dat de gemeente daarom juist blijft investeren in de woningmarkt en de aantrekkelijkheid van de stad.
- Bestrijdt de stelling dat alleen extra geïnvesteerd wordt in cultuur. Ondanks de beeldvorming over de sportbezuinigingen, wordt bij sport in totaal een ton meer geïnvesteerd dan het jaar ervoor.
- Reageert op het voorbeeldgezin van het CDA dat daartegenover ook een gezin genomen kan worden uit Selwerd met kinderen die op jeugdzorg moeten vertrouwen. Zij worden geconfronteerd met

- wijkvernieuwing en jeugdzorg die op peil blijft.
- Geeft aan dat de lobby richting het Rijk effect heeft doordat er afspraken zijn gemaakt om de trap-op-trap-af-systematiek te herzien en te kijken naar budgetten in de jeugdzorg. Dat levert te weinig direct resultaat op en het college staat open voor het meewerken aan alternatieve methodes, mits die effectief zijn.
 - Wijst op de motie die mede op verzoek van Groningen door de VNG is aangenomen om geen taken meer van het Rijk over te nemen wanneer er niet voldoende middelen meekomen.
 - Wil in de organisatie werken aan groter kostenbewustzijn om onnodige kosten te voorkomen, bijvoorbeeld juridische, en aan het effectiever inzetten van bestaande middelen. Dit wordt uiteraard met de organisatie uitgewerkt.
 - Beamt dat het college voorstelt tarieven voor evenementen in het grotere segment te verhogen. De precisering zal met de raad worden afgestemd.
 - Kiest ervoor de opbrengsten van vorig jaar nu weer te gebruiken als het gaat om het inschatten van onbenutte belastingcapaciteit vanwege de aanstaande herziening van de kadernota Weerstandsvermogen. De keuze heeft geen inhoudelijke grondslag.
 - Heeft aan de taakstelling van 150.000 euro op precario kunnen voldoen zonder de tarieven te verhogen. Een discussie over de toekomst is altijd mogelijk.
 - Antwoordt dat de 250.000 euro die de Stadspartij noemt niet dubbel wordt ingezet voor Vrijdag en Forum.
 - Heeft de suggestie van de PVV over het inrichten van het nieuwe ICT-systeem in afstemming met medewerkers voorgelegd aan de nieuwe directeur, die aangeeft precies zo te werken zodat mensen in de praktijk goed met de ICT kunnen werken.
 - Verwijst voor het overige wat betreft het NBK naar de recente commissievergadering.
 - Neemt verduurzaming van leges mee in het onderzoek. In algemene zin lijkt het aantrekkelijk, maar de precieze gevolgen moeten goed bekeken worden.
 - Hooft graag van de raadsfracties welke van de varianten op logiesbelasting de voorkeur geniet om verder uit te werken.
 - Kiest er bewust voor geld van de septembercirculaire niet in te boeken maar de uiteindelijke meicirculaire af te wachten en te bespreken in het Voorjaarsdebat in 2020. Wel meerekenen van dit bedrag of een deel daarvan kan leiden tot onwenselijke tegenvallers en nieuwe bezuinigingen, terwijl de risico's van dit pakket al hoog zijn.

De raadsvoorstellen worden als discussiestukken geagendeerd voor de raad van 13 november 2019.

De collegebrief (logiesbelasting) wordt geagendeerd voor de commissie F&V van 20 november 2019.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 22.47 uur.